

Polskie Towarzystwo Numizmatyczne Oddział Słupsk

BIULETYN

styczeń - czerwiec 2016 r.

Nr 1/62

SPIS TREŚCI:

1. Sprawozdanie z działalności Oddziału Słupskiego PTN za 2015r. str. 3-5
2. Nowy banknot obiegowy o nominale 500 złoty. str. 6
3. II Spotkanie Numizmatyczne Miłośników Pieniądza Zastępczego – Bardo 2016. str. 7-9
4. Nowa Odznaka Turystyczno – Krajoznawcza Regionu Słupskiego PTTK. str. 10
5. 12.05.2016r. – Święta Majowe SP Wrzeście. str. 11-12
6. Uroczyste zebranie Koła PTN w Lęborku. str. 13
7. Notki. str. 14-15

Sprawozdanie z działalności Oddziału Słupskiego PTN za 2015r.

W dniu 2 marca 2016 roku w Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku odbyło się zebranie sprawozdawcze członków Oddziału Słupskiego PTN. Natomiast w Kole PTN Lębork zebranie odbyło się 28 lutego 2016 roku. Pod czas spotkania dokonano podsumowania pracy członków i zarządu Oddziału Słupskiego PTN w minionym roku. Był to rok zmian, innowacji i doskonalenia pracy naszego Oddziału i Koła w Lęborku. Wybraliśmy nowe władze oddziału. W dniu 4 marca 2015 roku odbyło się zebranie sprawozdawczo- wyborcze, na którym w głosowaniu jawnym wybraliśmy na następną kadencję nowy-stary zarząd w składzie:

- prezes Jan Radkowski,
- vice prezes Grzegorz Rataj,
- sekretarz Henryk Błaszkiwicz,
- skarbnik Janusz Grabowski,
- członek Eugeniusz Brzóska,
- członek Stanisław Olech.

Prezesem Koła PTN Lębork w głosowaniu jawnym wybrano po raz kolejny Stanisława Olecha. Skarbnikiem pozostała pani Urszula Walburg.

Według stanu na grudzień 2015 roku Oddział PTN w Słupsku liczył 37 osób.

Od początku roku włączyliśmy się aktywnie w organizowanie wystaw i realizację zadań statutowych PTN. Wyszliśmy z założenia, że żadna numizmatyczna praca naukowa nie może powstać w oderwaniu od materiału badawczego, jakim jest kolekcja numizmatyczna, prywatna czy muzealna. Żadna też kolekcja numizmatyczna nie spełnia swej roli, jeśli nie służy nauce, jeśli nie stanowi „społecznego muzeum”. Zadaniem słupskich numizmatyków jest utrwalenie w świadomości mieszkańców Słupska, iż historia Polski i naszego regionu jest też pisana monetami i medalami. W dniu 26 stycznia 2015r. w Bibliotece 7 Brygady Obrony Wybrzeża, koledzy: Henryk Błaszkiwicz, Zdzisław Dróbka i Jan Radkowski, na podstawie własnych zbiorów medali, falerystyki, odznak i wyróżników wojskowych zorganizowali wystawę pt. „Marynarka Wojenna w medalierstwie i faleryście”. W dniach 28 luty do 31 maja 2015 roku członkowie Oddziału Słupskiego PTN i pracownicy Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, w nowo utworzonym Gabinetem Numizmatycznym w Zamku Książąt Pomorskich zorganizowali wystawę pt. „Słupsk w medalach” Zbiory swoje udostępniłi koledzy: Jan Radkowski i Grzegorz Rataj. Komisarzem wystawy była pani Katarzyna Pągowska. W trakcie otwarcia wystawy Prezes Oddziału Słupskiego PTN Jan Radkowski wygłosił prelekcję pt. „Historia medali Słupskich”. Wystawie towarzyszył ilustrowany katalog. 18 marca 2015r. w ramach

Europejskiego programu dydaktycznego „Comenius”, w Gimnazjum nr 4 im. „Orła Białego” koledzy: Zdzisław Dróbka i Bartosz Dróbka na podstawie własnych zbiorów zaprezentowali wystawę pt. „Historia Słupska- mojego miasta”.

Wystawę wraz z prelekcją zorganizowano dla uczniów powyższego gimnazjum oraz ich rówieśnikom z Hiszpanii, Portugalii, Włoch i Francji.

W kwietniu 2015r. na comiesięcznym spotkaniu członków Oddziału Słupskiego PTN w Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, kolega Jerzy Henke zaprezentował swój zbiór medali poświęconych marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu. Zebranie zakończyło się zwiedzaniem w Muzeum wystawy „Słupsk w medalach”.

W dniach 10 i 23 kwietnia 2015r. tradycyjnie, jak co roku w miesiącu pamięci „Zbrodni katyńskiej” w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Koszalinie, kolega Zdzisław Dróbka przygotował i zaprezentował wystawę pamiątek rodzinnych po swoim dziadku Józefie Dróbcu, jeńcu Ostaszkowa, pogrzebanego w Miednoje. W dniu 16 maja 2015 roku w Europejską Noc Muzeów, pani Marzenna Mazur, dyrektor Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku wyróżniła nasz oddział oraz kolegów: Zdzisława Dróbkę, Jerzego Henke i Jana Radkowskiego dyplomami honorowymi „Darczyńcy Muzeum”.

Oddział Słupski PTN przekazał do Gabinetu Numizmatycznego Muzeum w formie darowizny: 228 medali i medalionów, 80 monet i 50 banknotów oraz 77 pozycji literatury numizmatycznej i medalierskiej.

W maju 2015 r. w Szkole Podstawowej im. Gen. Stefana Roweckiego „Grotu” we Wrześciu z okazji 70-lecia placówki i świąt majowych koledzy: Zdzisław Dróbka i Sławomir Włoch przygotowali wystawę pt. „II wojna światowa- początek i koniec”. Od 13 czerwca do 20 września 2015 roku w małej sali wystawowej Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku czynna była wystawa pt. „Numizmatyka III RP. Monety obiegowe”. Na wystawie zostały zaprezentowane monety obiegowe i próbne emitowane w latach 1990-2014 ze zbiorów Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku oraz kolegi Janusza Grabowskiego. Wystawie towarzyszył ilustrowany katalog zbiorów.

20 lipca 2015r. w ramach jubileuszu 70-lecia powstania pierwszej po II wojnie światowej Szkoły Policji w Słupsku, koledzy: Zdzisław Dróbka i Jan Radkowski przygotowali wystawę pt. „Medale i falerystyka Szkoły Policji”. Wystawa z uwagi na różnorodność i barwność eksponatów cieszyła się dużym zainteresowaniem zwiedzających.

W ramach obchodów Święta Niepodległości Polskie Towarzystwo Numizmatyczne Oddział w Słupsku i Komitet Obchodów Świąt Państwowych i Rocznic Historycznych przy prezydencie Miasta Słupska przygotowali w Urzędzie Miasta wystawę pt. „Marszałek Józef Piłsudski w medalierstwie, numizmatyce, falerystyce i publikacjach”, ze zbiorów Jana Radkowskiego. Ekspozycję było można zwiedzać w dniach 10- 27 listopada 2015r. w godzinach funkcjonowania Urzędu

Miasta. W dniach 4.09-16.11.2015 roku w Muzeum Pierwszych Słupszczyzan, na zaproszenie dyrekcji Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Słupku, koledzy: Henryk Błaszkiwicz, Zdzisław Dróbka i Sławomir Włoch na bazie własnych zbiorów zorganizowali wystawę pt. „Pierwsze i ostatnie dni II wojny światowej”.

Kolega Zdzisław Dróbka na bazie powyższej wystawy w dniu 16 września 2015r. („Dzień Sybiraka”) dla uczniów liceów ogólnokształcących przeprowadził zajęcia pt.: „Droga polskiego żołnierza do ojczyzny”, a w dniu 6.10.2015r. dla uczniów Zespołu Kształcenia Ustawicznego przeprowadził zajęcia pt. „Polskie drogi wojenne: Lenino i Monte Cassino”.

Aktywnie włączyliśmy się w propagowanie kolekcjonerstwa wśród mieszkańców naszego regionu poprzez opracowywanie artykułów do prasy lokalnej oraz Biuletynu Oddziału Słupskiego PTN (wydaliśmy dwa kolejne numery Biuletynu). Przy okazji chciałbym serdecznie podziękować zespołowi redakcyjnemu naszego Biuletynu za wytrwałość i merytoryczne opracowywanie artykułów.

Tradycyjnie, jak co roku w grudniu br. zorganizowaliśmy dla naszych członków i ich rodzin spotkanie Wigilijne. W spotkaniu uczestniczyli nasi przyjaciele z Koła PTN Lębork. Członkowie Koła PTN Lębork w gabinecie numizmatycznym, mieszczącym się w Muzeum w Lęborku przygotowali i zorganizowali na bazie swoich zbiorów 3 wystawy.

Podsumowując mijający rok nie można pominąć olbrzymiego zaangażowania naszych kolegów z Ustki Eugeniusza i Adama Brzoński w organizowanie wystaw w Muzeum Chleba w Ustce.

Zorganizowanie wspomnianych wystaw, prelekcji, pokazów kolekcjonerskich było możliwe dzięki zaangażowaniu bardzo dużej grupy kolekcjonerów, którym chciałbym przy tej okazji serdecznie podziękować.

W nadchodzącym roku chciałbym życzyć wszystkim członkom wytrwałości w dalszej działalności na rzecz naszego Towarzystwa, satysfakcji z działania, ze swoich zbiorów, aby nasze istnienie było pożyteczne dla miasta i regionu, z którego się wywodzimy.

**Prezes
Oddziału Słupskiego PTN
Jan Radkowski**

Nowy banknot obiegowy o nominale 500 złotych.

W dniu 6 czerwca 2016 roku w Centrali Narodowego Banku Polskiego, przy ulicy Świętokrzyskiej 11 w Warszawie, prezes NBP prof. Marek Belka wraz z przedstawicielami NBP oraz Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych dokonał prezentacji wizerunku nowego banknotu obiegowego o nominale 500 zł. Banknot do obiegu zostanie wprowadzony w lutym 2017 roku. Projektantem medalu jest znany grafik Andrzej Heidrich. Jest on autorem wielu projektów znaczków pocztowych, dokumentów, zaprojektował wszystkie banknoty, które od połowy lat 70 były w Polsce w obiegu, a także insygnia Orderu Krzyża Wojskowego.

Na stronie przedniej banknotu znalazł się wizerunek Jana III Sobieskiego, zaczerpnięty z medalionu koronacyjnego, po lewej stronie znajduje się herb rodziny Sobieskich. Po prawej umieszczono szyszak husarski, który ma symbolizować dokonania militarne Króla. Na odwrotnej stronie banknotu znajduje się wizerunek orła, a w głębi umieszczono pałac wilanowski. Banknot utrzymany jest w kolorystyce niebieskiej, szarobrązowej

i
bordowej.

Wprowadzenie banknotu o nominale 500 złotych jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku na gotówkę oraz ma przenieść oszczędności rządu 37 milionów złotych rocznie.

Jan Radkowski

II Spotkanie Numizmatyczne Miłośników Pieniądza Zastępczego – Bardo 2016

Il. 1. Bon wydany z okazji II Spotkania Numizmatycznego Miłośników Pieniądza zastępczego

Źródło: Zbiory prywatne autora

zapaleńców z Polski, Czech, Niemiec i Ukrainy.

W kolejnych dniach, podczas długich dyskusji, można było wymienić się swoimi doświadczenia oraz zaprezentować swoje dotychczasowe dokonania.

Niezwykle interesującym był wykład dotyczący XIX wiecznego pieniądza zastępczego miast czeskich.

Zagadnienie prezentował Ludek Vostal współautor obszernej publikacji o tej tematyce, kolekcjoner

i posiadacz

W bieżącym roku, po raz kolejny miałem przyjemność uczestniczyć w trzydniowym spotkaniu osób interesujących się pieniądzem zastępczym odbywającym się w przepięknej, o bogatej historii miejscowości Bardo, położonej w Kotlinie Kłodzkiej. W tym urokliwym miejscu, w ośrodku wczasowym

usytuowanym w zakolu Nysy Kłodzkiej, za sprawą Andrzeja Musiała spotkało się kilkudziesięciu

DUŠZNIKI-ZDRÓJ

Il. 2. Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdrój – pocztówka

Źródło: Zbiory prywatne autora

około 1400 XIX wiecznych bonów zastępczych miast czeskich*.

Znalazł się również czas na ewentualną wymianę lub zakup poszukiwanych walorów oraz integrację przy ognisku. Pieczona kiełbasa i kaszanka z grilla w połączeniu z doskonałym czeskim piwem smakowały wybornie.

Dużą część czasu poświęcona została na zwiedzanie pięknej okolicy oraz poznanie historii Kotliny Kłodzkiej. „Spacer” rozpoczął się od wyjazdu do

Il. 3. Krzywa wieża w Zabkowicach Śląskich – ulotka reklamowa

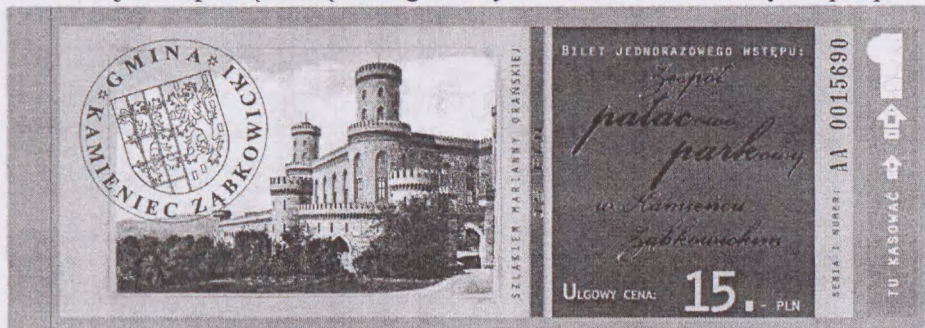
Źródło: Zbiory prywatne autora

Duszniki Zdrój. Już w autokarze pilot wycieczki przekazywał szereg interesujących informacji, w tym o przebiegu granicy w czasach Bolesława Chrobrego oraz historii hutnictwa szkła, prężnie rozwijającego się w przeszłości na tych terenach. Po dotarciu na miejsce odwiedziliśmy znajdujące się tu Muzeum Papiernictwa (il.2) mieszczące się w starym XVII-wiecznym młynie papierniczym nad Bystrzycą Dusznicką. Prezentowano w nim między innymi historię produkcji papieru na ziemiach polskich, jego rodzaje oraz sposób produkcji papieru czerpanego. Następnie po dotarciu do Kłodzka i spacerze po mieście, trafiliśmy do muzeum miejskiego, gdzie można było podziwiać: kolekcje zegarów oraz szkła artystycznego i użytkowego.

Kolejnego dnia zwiedzić można było stare Zabkowice Śląskie, w których osoby o większej wydolności płuc wejść mogły na znajdującą się tu, najwyższą w Polsce (34 m), krzywą wieżę (il.3). Na zakończenie organizatorzy przewidzieli wizytę w Kamieńcu Zabkowickim, gdzie niesamowite wrażenie zrobił przepiękny pałac Marianny Orańskiej (il.4),

* L. Vostal, J. Ryant, *Nouzove penezni poukazky v ceskych zemich v letech 1848 – 1850*, Brno 2005.

córki króla Holandii Wilhelma I. W trakcie zwiedzania olbrzymiego kompleksu, wybudowanego w XIX w. na wzór zamku obronnego, przewodnik prezentował dzieje obiektu. Zaskakującym był fakt, iż pałac prawie w nienaruszonym stanie przetrwał obie wojny światowe. Jego dewastacja rozpoczęła się od grabieży mienia i dwukrotnych podpaień

Il. 4. Bilet wstępu do kompleksu pałacowo-parkowego w Kamieńcu Ząbkowickim

Źródło: Zbiory prywatne autora

dokonanych przez Armię Czerwoną. W okresie PRL zdemontowano marmury pałacowe i wykorzystano je do budowy Pałacu Kultury w Warszawie.

Jest niedziela 3 kwietnia 2016r. Przyszedł czas na pożegnanie Barda. Podczas długotrwałej podróży powrotnej, myśli wracają do chwil spędzonych w kotlinie Kłodzkiej. I tak będzie przez kolejne miesiące, aż do następnego spotkania, które planowane jest na przełomie marca i kwietnia przyszłego roku.

Jacek Partyka

Ciekawostka falarystyczna: Nowa Odznaka Turystyczno – Krajoznawcza Regionu Słupskiego PTTK

Zarząd Regionalnego Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Słupsku na wniosek Oddziałowych Komisji Krajoznawczej i Ochrony Przyrody ustanowił z dniem 02.06.2015 roku nową Odznakę Turystyczno-Krajoznawczą „Regionu Słupskiego PTTK”. Odznaka została ustanowiona w celu popularyzowania walorów krajoznawczo - turystycznych oraz zwiedzania zabytków, poznawanie historii, kultury i wartościowych obiektów przyrodniczych znajdujących się na terenie regionu słupskiego.

Odznaka wykonana jest w metalu i ma kształt dawnego województwa słupskiego, na której zaznaczone są herby sześciu miast oraz napisy: ZIEMIA SŁUPSKA, ZIEMIA SŁOWIŃSKA, ZIEMIA LĘBORSKA, ZIEMIA MIASTECKA, ZIEMIA BYTOWSKA, ZIEMIA CZŁUCHOWSKA. Na obrzeżu odznaki napis: ODZNAKA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZA REGIONU SŁUPSKIEGO PTTK. Odznaka posiada trzy stopnie: brązowy, srebrny i złoty. Obowiązuje kolejność zdobywania poszczególnych stopni. Mogą ją zdobywać osoby, które ukończyły 6 lat indywidualnie lub w grupach zorganizowanych przez cały rok w czasie dowolnego rodzaju wycieczek. Podstawą zdobycia odznaki jest udokumentowanie zwiedzania wymaganych obiektów, w których należy zbierać potwierdzenia (pieczątki, bilety wstępu itp.).

Jan Radkowski

12.05.2016r. – Święta Majowe SP Wrzeście.

12 maja w szkole podstawowej im. Gen. Stefana Roweckiego „Grotą” we Wrześciu odbyły się doroczne uroczystości z okazji Świąt majowych i 70-lecia powstania tej szkoły podstawowej. Obchody rozpoczęły się manifestacją patriotyczną po Pomnikiem Państwa Podziemnego. Rozpoczęło je wystąpienie pani Wójt. Następnie delegacje złożyły wiązanki kwiatów. Na zaproszenie pani Wójt Barbary Dykier do Wrześcia przybyły delegacje wszystkich gminnych szkół, a także ze szkoły w Żelkowie (gmina Głównyzyce). Na uroczystości był pan Starosta Zdzisław Kołodziejski, radni gminy, przedstawiciele wojska, przybyli też kombatanci ze Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, numizmatycy słupscy oraz przedstawiciele instytucji

gminnych i powiatowych. Specjalnym gościem była pani Eugenia Sopata, pierwsza uczennica tej szkoły. Numizmatycy słupscy w osobach Zdzisław Michał Dróbka, Sławomir Włoch oraz Bartosz Dróbka Udostępnili prywatne zbiory na okolicznościową ekspozycję pt. „ORZEŁ, symbol – herb POLSKI”.

Zdzisław Michał Dróbka przedstawił na ekspozycji medale serii krakowskiej Królewskie medale pieczęciowe. Bartosz Dróbka kopie szczerbca i medale, które przedstawiały orła odznaczeń Rzeczypospolitej, oraz z falarystyki powiększone odznaki pułkowe. Sławomir Włoch udostępnił zbiory ortów koronnych Zygmunta III Wazy oraz unikatowy zbiór fałszerstw tych ortów fałszowanych zarówno w epoce poprzez kolejne stulecia aż do czasów współczesnych. Otrzymaliśmy jako członkowie słupskiego oddziału PTN podziękowanie w formie pisemnej od dyrektora szkoły we Wrześciu za udostępnienie prywatnych zbiorów i atrakcyjną prezentację uczniom i zaproszonym gościom.

Sławomir Włoch

Uroczyste zebranie Koła PTN w Lęborku.

W dniu 17 kwietnia 2016 roku, na zaproszenie Koła Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego w Lęborku, delegacja Zarządu Oddziału Słupskiego PTN w składzie: Jan Radkowski - prezes, Henryk Błaszkwicz - sekretarz oraz Sławomir Włoch – członek, uczestniczyła w uroczystym zebraniu. Spotkanie przebiegało w miłej i sympatycznej atmosferze. Uczestnicy spotkania mogli, dzięki uprzejmości pracowników Muzeum w Lęborku zwiedzić aktualne wystawy.

W trakcie zebrania Kol. Jan Radkowski przekazał na ręce pani Marioli Prusak - dyrektor Muzeum w Lęborku - 40 medali polskich, w tym związane z regionem Lęborskim oraz dwie publikacje numizmatyczne. Jest to kolejny dar członków Słupskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego dla Muzeum Regionalnego w Lęborku.

Jan Radkowski

NOTKI

1. W dniu 29.01.2016r. w Szkole Podstawowej im. Gen. Stefana Roweckiego „Grotą” we Wrześniu odbyły się obchody 70 rocznicy działalności edukacyjno-kulturalnej. W czasie uroczystości koledzy: Henryk Błaszkiwicz, Bartosz Dróbka, Zdzisław Michał Dróbka i Sławomir Włoch zaprezentowali swoje zbiory: medalierskie, falerystyczne, polskie monety kolekcjonerskie, ordery i odznaczenia dotyczące II wojny światowej.
2. W dniu 19.04.2016r. zachowując tradycję w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie kolega Zdzisław Michał Dróbka uczestniczył w obchodach rocznicy zbrodni katyńskiej. W czasie uroczystości zaprezentował pamiątki rodzinne po dziadku zamordowanym w Twerze, pochowanym na terenie nekropoli Miednoje.
3. Oddział Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego w Słupsku współuczestniczył z Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku w zorganizowaniu wystawy monet kolekcjonerskich III Rzeczypospolitej Polskiej. Wystawa była czynna w okresie 30.04-30.09.2016r.
4. Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku zorganizowało wystawę pt. „Wojsko, broń i barwa w XIX-XX wieku. Nasi członkowie na powyższa wystawę wypożyczyli swoje zbiory:
 - pani Janina Klonowska – order orła białego i order wirtuti militari z kolekcji po zmarłym mężu Ryszardzie Klonowskim,
 - Zdzisław Michał Dróbka – ordery, odznaczenia powstań narodowych II Rzeczypospolitej Polskiej.

70 – lecie Szkoły Podstawowej
im. Gen. Stefana Roweckiego „Grota” we Wrześcu

Organizatorzy Gminnych Obchodów Świąt Majowych
składają serdeczne podziękowania

Panu Zdzisławowi Michałowi Dróbce

CZŁONKOWI HONOROWEMU POLSKIEGO TOWARZYSTWA
NUMIZMATYCZNEGO

HONOROWEMU PREZESOWI SŁUPSKIEGO ODDZIAŁU POLSKIEGO
TOWARZYSTWA NUMIZMATYCZNEGO

wieloletniemu
PRZYJACIELOWI
Szkoły Podstawowej
im. Gen. Stefana
Roweckiego „Grota”
we Wrześcu

za udostępnienie prywatnych zbiorów: medali, falerystyki i białej broni na okolicznościową ekspozycję pt. „ORZEŁ, symbol – herb POLSKI” i jej prezentację zaproszonym gościom i uczniom.

Dziękujemy za wieloletnią współpracę i udział w uroczystościach, licząc na dalszą owocną współpracę, szczególnie w żywych lekcjach historii.

Z wyrazami szacunku
Dyrektor
Szkoły Podstawowej we Wrześcu

Wrzeście, 12 maja 2016 r.

Pismo Zarządu Oddziału

Zespół redakcyjny: Zdzisław Dróbka, Jan Radkowski, Henryk Błasziewicz

Opracowanie graficzne: Agnieszka Błasziewicz-Górniak

Nakład 30 egzemplarzy